

UTTALELSE FRA MELLOMKIRKELIG RÅD

SLÅ RING OM JØDENE

Antisemittiske handlinger er på frammarsj i Europa, og mange jøder i vårt samfunn opplever hatefulle holdninger og trakassering. Den norske kirke vil slå ring om jøder i Norge. Sammen med de norske muslimene som laget en Fredens ring rundt synagogene i Oslo og Trondheim, vil vi si et klart nei til enhver diskriminering, undertrykkelse og forfølgelse av jøder.

Alle mennesker har like stort menneskeverd. For kristne, og for mange andre troende, er menneskeverdet basert på at Gud har skapt oss alle «i sitt bilde». Vi vil forsvare alle menneskers rett til å være de de er, og ikke bli utsatt for hatefulle ytringer, fordømmelse eller vold på grunn av den gruppen de tilhører. Respekt for andres identitet, egenart og forskjellighet er en grunnleggende kristen verdi.

Det har bodd jøder i Det hellige land og de andre landene i Midtøsten og Nord-Afrika i uminnelige tider og i Europa siden Romerrikets tid. I Europa oppsto det gjennom middelalderen en forakt og et hat mot jødene, i betydelig grad motivert av teologi og tankegods i kirkene som vi i dag må ta aktivt avstand fra. Dette hatet førte til mange århundrer med fysisk forfølgelse, trakassering og utstøtelse, og i siste instans til pogromer (jødeforfølgelser), samtidig som Norge og andre land stengte grensene for jøder på flukt. I sitt ekstreme uttrykk ledet dette fram til Holocaust, tilintetgjørelsen under nazistene. Våre europeiske samfunn og Europas kirker bærer dermed på stor kollektiv skyld for den historiske undertrykkelsen av jødene.

Kollektivt hat, nedvurdering og direkte forfølgelse av jøder, basert på fordommer om dem som gruppe, har fått navnet antisemittisme. Bakgrunnen for slike holdninger kan ofte spores i sosiale og økonomiske omveltninger, og i at flere grupper gjør jøder både i Norge og i andre land kollektivt ansvarlige for israelsk politikk i konfliktene i Midtøsten. Slike forhold er likevel aldri akseptable som årsak eller begrunnelse for hat, trakassering og vold verken mot jøder eller andre grupper. Vi er sterkt bekymret over at antisemittiske holdninger igjen kommer til syne i mange europeiske land.

Fordommer mot mennesker ut fra gruppetilhørighet er uakseptabelt og en synd mot nesten og mot Gud. Dette gjelder alle, men nå er det spesielt viktig å konfrontere og kjempe mot antisemittisme. Jøder i vårt samfunn opplever å være et tilsiktet offer og ikke et tilfeldig offer. Mange kjenner seg truet på grunn av hvem de er og hvilken gruppe de tilhører, og ikke på grunn av noe de har gjort eller ment.

Vi vil alltid forsvare medmenneskers rett til å leve i frihet, uten frykt. Som mennesker, som troende og som samfunn, kirker, tros- og livssynssamfunn, vil vi bidra til at alle mennesker av ulik tro og med ulik bakgrunn som bor i Norge, kan leve uten frykt og uten å bli stigmatisert eller diskriminert.

Vi må aldri holde opp å arbeide *mot* vold og diskriminering og *for* ytrings- og religionsfrihet. Mellomkirkelig råd vil fortsette å arbeide *mot* antisemittisme, rasisme og gruppetenkning, *for* menneskeverd og fredelig sameksistens, med tros- og ytringsfrihet for alle, og *for* norske jøders selvsagte rett til å bo og leve trygt i Norge.

Mellomkirkelig råd vil oppfordre til å

- se medmennesket først, ikke gruppen, hudfargen, religionen eller språket.
- avvise den gruppetenkningen som ligger under jødehat og rasisme.
- avvise at jøder kan gjøres kollektivt ansvarlige for konfliktene i Midtøsten.

- avvise at norske jøder har et annet hjem enn Norge og ikke «egentlig» hører til her.
- etablere møteplasser mellom mennesker av ulik tro og herkomst i lokalmiljøer.
- søke kunnskap om jødene og deres historie.
- ta i bruk gode læringsressurser for ungdom slik som Den norske kirkes: «'Homo-hore-jøde-terrorist-svarting' – sier vi» (utg.: *Mellomkirkelig råd for Den norske kirke*, 2013).
- ikke omtale jøder nedsettende eller godta nedsettende omtale av jøder.
- Mellomkirkelig råd vil spesielt oppfordre ansatte og frivillige i Den norske kirke til klokskap i sin forkynnelse og særlig unngå å bruke «jøde» eller «jøder» på en stigmatiserende måte.